

Beslutat i KF 2018-xx-xx

Riktlinjer för trygghetsboende i Sandvikens kommun

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog under 2014 riktlinjer för kommunal finansiell medverkan till trygghetsboenden. Riktlinjerna som tagits fram består av de kriterier som fastighetsägare måste uppnå för att boendet ska godkännas som trygghetsboende och kommunal medverkan ska kunna ges.

Syfte

Syftet är att erbjuda ett boende med möjlighet till utökad service, social gemenskap, att delta i gemensamma måltider och övrig samhällsservice vilket ger grund för trygghet och hög boendekvalitet för de äldre.

Trygghetsboendets målgrupp är äldre människor som känner sig oroliga, otrygga och/eller socialt isolerade i sitt nuvarande boende.

Boendeformen har indirekt det förebyggande perspektivet att skjuta upp och minska behovet av att flytta till ett vård- och omsorgsboende.

Vem kan söka trygghetsboende

Målgruppen för trygghetsboende är personer 65 år eller äldre som är folkbokförda i Sandvikens kommun. Om hushållet består av flera personer ska minst en av dessa ha uppnått den nämnda åldern vid inflyttning.

För den/de som uppfyller kraven på trygghetsboende förmedlas bostad utifrån respektive sökandes kötid hos hyresvärden.

Ansökan om kommunal medverkan till trygghetsboende

Förutsättningarna för att ett boende ska godkännas som trygghetsboende är att boendet uppfyller nedanstående kriterier. Smärre avsteg kan efter överenskommelse med kommunen accepteras utifrån den aktuella situationen.

Ansökan från företagare¹ om kommunal finansiell medverkan ska göras till tekniska kontoret. Ansökan ska omfatta beskrivning av fastigheten, närområdet, det sociala innehållet och externa serviceinsatser. Kommunens medverkan i trygghetsboenden framgår under rubriken "Kommunal medverkan till trygghetsboende".

¹ Med företagare menas fastighetsägare (hyresrätt, bostadsrättsförening, kooperativ hyresrätt) eller företag som driver en fastighet.

Övergripande kriterier

Trygghetsboendes lägenheter upplåts med hyresrätt eller kooperativ hyresrätt och är avsedda för

- a) En person som har fyllt 65 år.
- b) Makar, sambor eller syskon där minst en fyllt 65 år, eller
- c) Efterlevande make, sambo eller syskon som vid dödsfallet sammanbodde med den avlidne i bostaden, om dödsfallet har inträffat efter att stöd har beviljats.

Enskild som önskar lägenhet i trygghetsboende kan vända sig till den respektive fastighetsägare som driver trygghetsboenden. Trygghetsboendet innefattar ett socialt innehåll med värd/värdinna, utökad service och anpassad fysisk utformning med gemensamhetslokal. Det är inte tillåtet med 2:a hands uthyrning eller inneboende. I anslutning till trygghetsboendet bör finnas uthyrningslägenhet/-rum för anhöriga.

Trygghetsboendet ska vara anpassat även till personer med funktionsnedsättningar.

Ansökan om kommunal medverkan till trygghetsboende

Förutsättningarna för att ett boende ska godkännas som trygghetsboende är att boendet uppfyller nedanstående kriterier. Vissa avsteg kan dock accepteras utifrån den aktuella situationen.

Ansökan från fastighetsägare eller verksamhetsansvarig om kommunal finansiell medverkan ska göras till Tekniska kontoret. Kommunens medverkan i 2018 års prisnivå framgår av bilaga ”Kommunal medverkan till trygghetsboende”. Årlig uppräknings sker med PKV.

Kommunstyrelsen beslutar om kommunens medverkan för varje enskilt objekt i enlighet med beslut § 149/2014 ”Riktlinjer med kriterier för trygghetsboende 2014-10-20”.

Ansökan ska omfatta beskrivning av fastigheten, närområdet, det sociala innehållet och externa serviceinsatser. I ansökan anges begärd medverkan tillsammans med kostnadsunderlag för värd/värdinna och gemensamhetslokal.

Kriterier

1. Värd/värdinna

Det ska finnas daglig tillgång till värd/värdinna i enlighet med bestämmelserna i SFS 2016:848 som arbetar med att:

- bryta isolering och ensamhet och skapa förutsättningar för värdefulla sociala kontakter, möten och gemenskap,
- erbjuda stimulans och innehåll i vardagen,
- främja hälsa och fysiska aktiviteter,
- samverka med ideella organisationer.

Värd/värdinna ska ha tillgång till personalrum, kök, omklädningsrum och toalett samt i övrigt enligt arbetsmiljölagens krav.

Kompetenskravet för värd/värdinna är formell utbildning på lägst gymnasienivå gärna med inriktning mot äldre- och omsorgsverksamhet eller liknande.

2. Socialt innehåll

Det ska finnas gemensamhetslokal i anslutning till bostäderna. I gemensamhetslokalen ska det finnas möjlighet till gemensamma dagliga måltider, gemensamma aktiviteter och samverkan med frivilliga/frivillig organisationer etc.

Aktiviteterna ska ha en förebyggande inriktning med fokus på hälsa och friskfaktorer. Den ska utformas så den enskilde ges möjlighet till inflytande samt med hänsynstagande till den enskildes egenansvar.

3. Serviceinsatser

Boendet bör kunna erbjuda/förmedla service som förenklar vardagen för de boende, till exempel städ, fönsterputs.

Serviceinsatser beställs separat och ingår inte i hyran.

Vid behov av hemtjänst ansöker de boende i trygghetsboendet hos socialförvaltningen på samma sätt som de som bor i vanliga lägenheter.

4. Extern service

Boendet bör kunna erbjuda/förmedla annan service i samverkan med andra aktörer, företrädesvis i närområdet. T ex fotvård, frisör, restaurang, fönsterputs

5. Fysisk utformning/tillgänglighet

Trygghetsboendet ska vara tryggt och tillgängligt både inomhus och i närliggande utemiljö.

5.1. Närmiljön

- Närhet till kollektivtrafik.
- Närhet till dagligvaruaffär.
- Fastighetens ytterområde ska vara fysiskt tillgängligt. Svaga lutningar, hårdgjorda, släta gångvägar, parkbänkar och god ljusmiljö är exempel på lämpliga kvaliteter.
- I närområdet bör det finnas tillgång till grönytor.

5.2. Fastighetens utemiljö

- Belysningen runt fastigheten ska vara utformad för säkerhet och trygghet.
- Träd och buskar ska vara placerade så att trygg miljö skapas.
- Gång- och cykelvägar utformas hårdgjorda, släta och halkfria.
- Uteplats ska finnas i direkt anslutning till huset, gärna vid entrén.
- Sittplatser ska finnas på gården och i närhet av huset gärna vid entrén.
- Anpassade ytor bör finnas för olika aktiviteter.
- Vid förekomst av trappor ska hiss eller ramp finnas.
- Utvändiga trappor ska ha räcken samt i övrigt vara säkert utformade och belysta.

5.3. Entré

- Entrédörr ska vara möjlig att passera även med rullstol.
- Dörrautomatik till trygghetsboendets entré ska finnas.
- Låssystemet ska vara funktionellt även för rullstolsanvändare.
- Passersystem med porttelefon ska finnas.
- Vändning av rullstol ska vara möjlig inne i entrén.
- Vägghängd pall ska finnas i entrén.
- Trappsteg och höga trösklar får ej förekomma i entrén.
- Mattor och skrapgaller fälls in så att ingen kant eller nivåskillnader uppstår.
- Det ska finnas möjlighet att köra bil ända fram till entrén.

5.4. Inomhus

- Gemensamma ytor ska vara tillgängliga för alla.

- Samlingslokaler och receptioner bör utrustas med teleslinga, IR-system eller någon annan teknisk lösning så att de blir tillgängliga och användbara för personer med nedsatt hörsel.
- God orienterbarhet ska finnas.
- Alla tunga dörrar ska förses med dörrautomatik.
- Möjlighet att förvara rullstol och rollator inomhus bör finnas.
- Möjlighet att förvara och ladda elrullstol bör finnas.
- Färg- och ljussättning samt skyltar används för att öka orienteringsförmåga och trivsel.
- Våningsplanen ska vara tydligt markerade med skyltning och färgsättning.
- Närvarostyrd belysning är lämpligt.
- Tvättstuga, förråd, miljöhus och andra typer av gemensamhetslokaler ska vara tillgängliga även för rullstolsanvändare.
- Gästlägenhet/gästrum för anhöriga bör finnas.
- Eventuell bastu ska vara tillgänglig även för personer med fysisk funktionsnedsättning.
- Rum bör avsättas att disponeras för de boendes egna initiativ.
- Kommunens trygghetslarm ska fungera i fastigheten.

5.5. Hiss

- Minimimått ska vara 1100 x 2100 mm.
- Hissdörr ska ha fritt passagemått på minst 900 mm och ska vara försedd med automatisk dörröppnare.
- Hiss ska ha nödtelefon och sittmöjlighet.
- Hiss ska ha ljudmeddelande om vilken våning den stannar på.

5.6. Lägenheten

- Entrédörr till lägenheten skall ha fritt passagemått 80 cm med dörrbladet i 90 grader, 100 cm karmyttermått.
- Innerdörrar i lägenheten skall ha fritt passagemått 76 cm med dörrbladet i 90 grader, 90 cm karmyttermått.
- Lägenhetsdörr till balkong/uteplats skall ha fritt passagemått med 80 cm med dörrbladet i 90 grader, 100 cm karmyttermått.
- Möjlighet till trygghetslarm.
- Brandvarnare ska finnas.
- Balkong eller uteplats/altan ska vara tillgängliga.
- Balkonger bör vara inglasade.
- Anslutning ska finnas för TV och bredband.
- Allmänbelysningen ska vara förstärkt (högre luxtal och punktbelysning) i hall, kök och badrum. Bör vara dimmerstyrd.

5.6.1. Kök

- Köket ska ha tillräckligt stor yta för att rollator ska kunna användas.
- Spishäll med vred ska finnas.
- Spisvakt eller motsvarande ska finnas.
- Ugn/mikrovågsugn ska vara i ståhöjd.
- Hyllor och underskåp ska ha utdragsfunktion.
- Köket ska kunna anpassas för rullstolsanvändare på ett enkelt sätt.

5.6.2. Badrum

- Gummitröskel eller ingen tröskel till badrum/WC.
- Toalettstol ska vara placerad så att hjälp kan ges av en eller flera personer samt att överflyttning från rullstol är möjlig.
- Toalettstolen ska vara förhöjd wc-stol.
- Öppen duschplats ska finnas, ej duschkabin eller duschväggar.
- Duschstol ska vara möjligt att placera i duschutrymmet.
- Stödhandtag ska finnas i duschutrymmet.
- Plats för förvaring bör finnas.
- Nattbelysning ska finnas i badrummet, bör vara ledbelysning med sensor.

5.6.3. Storlek

- Trygghetsboendet bör bestå av 1-3 rumslägenheter.
- Till varje lägenhet ska det finnas normalstora förrådsutrymmen.
- Det bör finnas möjlighet att hyra extraförråd.

6. Information

För att ge intresserade information om trygghetsboende bör hyresvärd/fastighetsägare inte enbart ha material på nätet. Skriftligt material i form av broschyrer bör även tas fram. Viktigt är att det också finns kontaktperson/-er som intresserade kan rådfråga.

Gemensamma informationsinsatser av hyresvärd/fastighetsägare och kommunen bör tas fram.

Kommunal medverkan till Trygghetsboende

Fastighetsägare/företagare som startar ett trygghetsboende som uppfyller Sandviken kommuns krav enligt ”kriterier för trygghetsboende i Sandvikens kommun” kan hos tekniska kontoret ansöka om finansiell medverkan från kommunen. Nedan framgår omfattningen av kommunens medverkan i 2018 års prishå. Årlig uppräknning sker med PKV-index.

Avsikten är att bidrag utgår så länge villkoren uppfylls.

Kommunens medverkan avser värd/värdinna och gemensamhetslokal.

VÄRD/VÄRDINNA

Kommunens medverkan:

- Trygghetsboende med minst 15-30 lägenheter finansieras med 263 000 kr
- Trygghetsboende med 31-50 lägenheter finansieras med 383 000 kr
- Trygghetsboende med mer än 50 lägenheter finansieras med 498 000 kr

GEMENSAMHETSLOKAL

Kommunens medverkan:

- 2kvm/lägenhet finansieras med 1 625 kr/kvm